

**Міністерство освіти і науки України
Національна академія педагогічних наук України
Асоціація університетів України
Одеська обласна державна адміністрація
Одеська міська рада
Одеський обласний інститут удосконалення вчителів
Освітньо-культурний центр «Інститут Конфуція»**

**ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО**

МАТЕРІАЛИ

ІІІ МІЖНАРОДНОГО КОНГРЕСУ

**«ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
В УНІВЕРСИТЕТСЬКОМУ ПРОСТОРІ»**

18-21 травня 2017 року

Місце проведення:

**Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського
(м. Одеса, вул. Старопортофранківська, 26)**

**Одеса
2017**

Отже, важливу роль відіграє досягнення цілісності навчального процесу на засадах міждисциплінарних зв'язків, координації змісту й способів формування фахової компетентності, актуалізації та усвідомленню узагальнених способів дій, здатності їх гнучко й варіативно застосовувати у реальних обставинах навчального процесу.

Література

1. Демір У. Б. Досвід виконавсько-інструментальної підготовки майбутніх вчителів музики на засадах міждисциплінарних зв'язків та міжциклової координації. / У. Б. Демір. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми інструментального виконавства в умовах сучасної мистецької освіти / [ред. кол. : Устименко-Косоріч О. А. (головн. ред.) та ін.]. – Умань : ФОРМ Жовтий О. О., 2016. – С. 36–39.
2. Кён Н. Г. Стилистическое сольфеджио. Методическое пособие для студентов музыкально-педагогических заведений / Н. Г. Кён. – Одесса, 2006. – 173 с.
3. Овчаренко Н. А. Теоретико-методологічні засади професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до вокально-педагогічної діяльності / Н. А. Овчаренко : дис.... д-ра пед. наук : 13.00.04. – Кривий Ріг, 2016. – 547 с.

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИКИ ДО КЕРІВНИЦТВА ШКІЛЬНИМИ МУЗИЧНО-САМОДІЯЛЬНИМИ КОЛЕКТИВАМИ

Ван Чжун

Університет Ушинського, Україна-Китай

Підготовка студентів до вокально-ансамблевої роботи із шкільною молоддю сьогодні набуває все більшої значущості, що пов'язано з важливістю активізувати інтерес і потяг школярів до сумісної музично-творчої діяльності, до музичного мистецтва.

Аналіз стану вирішення музично-виховних завдань у сучасних педагогічних системах різних країн світу демонструє загальну захопленість підлітків і юнацтва світом віртуального спілкування та зниженням питомої ваги мистецтва у їх духовно-суб'єктному просторі. Негативну роль відіграє і посилення ліберально-виховної позиції офіційної та родинної педагогіки, відповідно якій, рішення «чому і коли навчатись» залежить виключно від школяра. В результаті, нерідко учень навчається музиці тільки до того моменту, поки в нього не виникла потреба в докладанні певних зусиль,

Отже, викладач має всіма способами створювати ситуації успіху (зокрема – за рахунок зниження рівня вимог щодо якості, складності) та уникати важливих в музичному навчанні мотивів відповідальності, певної повинності, поза якими неможливо досягти сформованості якісних виконавських навичок. Все це пояснює загальну тенденцію до пониження питомої ваги здобутку композиторів-класиків та перевагу в навчальному репертуарі творів естрадно-розважального жанру, рівня навченості дітей гри на певному інструменті. З цього погляду, саме ансамблеве музикування є тим видом діяльності, в якому уможлиблюється досягнення відчутного художнього результату з відносно невеликою затратою особистих зусиль кожного його учасника.

Ефективність залучення школярів до самодіяльного ансамблевого музикування та здійснення його музично-виховного впливу доведена педагогічним досвідом Карла Орфа та його послідовників, практикою сучасної музичної освіти в таких країнах, як Німеччина, Франція, Іспанія, Швеція, Індія, Австралія та ін., дослідженнями українських науковців: Н. Білої, Б. Бриліна, Н. Кьон, Н. Штурман та ін.

Успішність діяльності таких ансамблевих груп залежить від комплексу чинників, головними з яких вважаємо:

- комплексну підготовленість керівника до менеджерсько-організаційної, навчально-репетиційної, концертно-творчої діяльності;
- успішність створення з групи юних музикантів творчого колективу на основі актуалізації їх спільних інтересів, загально прийнятної мети, вироблення перспектив діяльності на перетині близьких та далеких цілей (за А. С. Макаренку);
- посилення соціально-іміджевих мотивів об'єднання школярів у музичний ансамбль як у малу групу, цінну для них можливістю неформального спілкування, творчої самореалізації, підвищення статусу тощо;
- активізацію соціально-комунікативних зв'язків творчого колективу з освітньо-культурними установами, родиною, індивідуально-суб'єктивним оточенням школярів;
- наявність умов для організації навчально-репетиційної діяльності музичної групи (приміщення, інструментарій, репертуар, який відповідає складу даного угруповання);
- мінімальну підготовленість учнів до оволодіння навичками сумісного музикування.

Вирішення останнього питання потребує від майбутнього керівника володіння ефективними методами розвитку музичних здібностей, формування та удосконалення елементарних навичок

співу й гри на популярних в учнів інструментах – електрооргані, гітарі, інструментах ритмо-групи тощо. Потенційна різноманітність музично-самодіяльних утворень, їх складу (інструментального, вокального, інструментально-вокального) диктує вимоги до оволодіння студентів ефективними методиками формування вокальних навичок (які, до того, слугують найбільш ефективним засобом розвитку музично-слухових здібностей та актуалізують співочо-гедоністичні мотиви музичної діяльності), технологією алгоритмізації інструментально-виконавських вмінь, що в сукупності розкриває перед школярами їх потенційні можливості й заохочує до ансамблевого музикування.

Необхідність забезпечення діяльності групи власним репертуаром потребує від майбутнього керівника відповідної ерудованості, а також володіння навичками перекладання творів, їх аранжування.

У налагодженні репетиційної та концертної діяльності важливим є вміння працювати із сучасними посилювальними аудіо-пристроями, фонограмами, способами відео-реєстрації репетиційного процесу та виступів.

Актуальність зазначених питань вимагає перегляду програмних вимог і методів навчання з фахових занять: гри на основному та додатковому інструментах, у класі з концертмейстерства, на музично-теоретичних та методико-практичних дисциплінах, посилення їх орієнтованості на формування компетентного керівника шкільним самодіяльними музичними колективами.

Література

1. Біла Н. Л. Ансамблеве музикування: до сутності поняття [Електронний ресурс] / Н. Л. Біла, Н. О. Штурман // Наукові записки [Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя]. Психолого-педагогічні науки. – 2014. – № 2. – С. 40-46. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/zspp_2014_2_9

2. Баренбойм Л. А. Путь к музицированию. Исследование / Л. А. Баренбойм. – 2-е изд., доп. – Л. : Советский композитор, 1979. – 352 с.

3. Кьон Н. Г. Функції сольфеджіо у формуванні навичок самостійного музикування студентів музично-педагогічного навчального закладу / Н. Г. Кьон, Т. В. Мажара // Науковий вісник ПДПУ імені К. Д. Ушинського. Спецвипуск. Мистецька освіта: сучасний стан і перспективи розвитку. – Одеса, 2007. – Ч. 2. – С. 45-51.

СУТНІСТЬ МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У КОНТЕКСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИКИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Ван Юе

Університет Ушинського, Україна-Китай

Поняття «професійної компетенції» вчителя розглядається у наш час з точки зору гуманістичного підходу до освіти, метою якого є формування і розвиток особистості учня. У контексті цього підходу одним з основних елементів освіти, з точки зору гуманістів, є суб'єкт-суб'єктні відносини. У сучасній педагогічній науці формування особистості вчителя розглядається як з психологічної (Б. Г. Ананьєв, А. Г. Ковальова, С. Л. Рубінштейн та ін.), так і особистісної (В. А. Сластьонін, С. Н. Архангельський, Л. Ф. Спірін) точок зору. Існує багато досліджень, присвячених формуванню різних аспектів професійної компетентності педагога і навчання різним видам педагогічної діяльності, проте більшість дослідників розглядає лише один або кілька аспектів педагогічної діяльності.

Разом з тим, на думку І. Г. Кочергіної, розвиток професійної компетентності – це динамічний процес засвоєння професійного досвіду, що веде до розвитку індивідуальних професійних якостей, накопиченню професійного досвіду і передбачає безперервний розвиток і самовдосконалення. Виходячи з такого синтезованого підходу, автор виділяє етапи формування професійної компетентності: самоаналіз і усвідомлення необхідності професійно-педагогічної підготовки; планування саморозвитку; самопроая, аналіз, самокоригування. З іншого боку, можна говорити про формування професійної компетентності як про процес циклічний, тому в процесі педагогічної діяльності необхідним є постійне підвищення професіоналізму. Разом з тим, вважає автор, процес формування професійної компетентності залежить від середовища, яке гальмує або стимулює професійний саморозвиток.

На думку Е. А. Леванова, В. А. Плешакова, Т. В. Пушкарьова, С. Б. Серякова, професійна компетентність є індивідуальною характеристикою ступеню відповідності цього суб'єкта вимогам професії. Професійна компетентність педагога означає його особисті можливості, що дозволяють самостійно і досить ефективно вирішувати педагогічні задачі. У наш час у дослідженнях Н. В. Кузьминої, А. К. Маркової, С. В. Кондратьєвої та ін. проблема суб'єктивних якостей педагога, що визначають ефективність вирішення педагогічних задач, стала предметом спеціального теоретичного й експериментального вивчення. А. К. Маркова розглядає професійну компетентність